

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy héra. I ker. Egy héra. I ker. 50 Hfl.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kládók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Rendőség helyett csendőség.

Merénylet az önkormányzat ellen.

Eddig ügyet se vetett a város népe a helybeli kormánypárti újságnak a csendőség behozatalát sürgető hirharsonázására. Ezt a bandázást sohasem vette a közönség komolyan.

Most azonban kitűnt, hogy tervszerű előkészítése volt ez a sűrű cikkezés a sötét háttérben szövögetett hálónak, amelyet a debreczeni közigazgatás pókocskái szorgalmasan szövögettek, hogy megfogják benne az aranylegyecskét, az önkormányzatot és kiszívják azt a kevéske vért is, amit még az örökké éhes, nagy potrohu pók király, az államhatalom meghagyott. Az önkormányzat utolsó vércseppjét is ki akarják szívni a nagy pók apró pókocskái. Csendben, titokban szöttek a hálót, amelyben olt vergődik már a város önkormányzata. A köztörvényhatósági bizottság tagjait teljes tájékoztatással akarják neki vinni a hálónak és ha sikerülni fog a terv és a városi közgyűlésen egyszer keresztül hajtják, akkor a csendőr-szuronyal bevonul Debreczen város belterületére is (a kerületet már elfoglalta) a város önkormányzati jogára éhes, örökké telhetetlen államhatalom. Akkor akár megváltoztathatják a város címerét is, úgy hogy a bárány csendőr-szuronyal átdöföttén roskadjon a porba.

Mit jelent a csendőségnek a városba való bevonulása? Az önkormányzat halálát. A város azzal feladja a legfontosabb jogát, hogy a polgári személy és vagyonbiztonság felett örködhessen. **Ez lenne az utolsó jogfeladás.** Több joga már úgy sincsen a városi önkormányzatnak. Mert hogy még néhány tisztviselőt a városi közgyűlés választ, annak már jelentősége sincsen, hiszen a belügyi kormányzat oly erősen a torkára tette a kezét a város oszlopos tisztviselőinek is, hogy már tiltakozni sem mernek, ellenszervezésre pedig nem is gondolnak.

Debreczen városának első tisztviselője ugyan még ma is a polgármester volna, de a főispánnal szembe se szállhat. A város önkormányzati jogait vele szemben megvédeni nem képes,

hanem szóltanul kénytelen tünni a kormányhatalom képviselőjének az önkormányzat dolgaiba való mindennapos hivatlan beavatkozását, pedig nem szívesen türi, az bizonyos, hiszen polgármesterré való megválasztása előtt éppen ő a tultengő államhatalmat folyton ostromozó és a város önkormányzati jogait féltékenyen őrző függetlenségi és 48-as párt elnöke volt.

Avagy hát minden vonalon leszerelt már a függetlenségi párt? Nemcsak a magyar vezényszót adja fel, hanem feladja a törvényhatóságok önkormányzatának utolsó védőbástyáit is? Hiszen éppen a 48-as pártlap írja, hogy a csendőségnek a város belterületén való alkalmazása tárgyában a városházán *bizalmas* jellegű tanácskozást tartottak Kovács József polgármester elnöklete alatt. Ezen a bizalmas tanácskozáson részt vettek: Domahidy Elemér főispán, Kosztká Pál csendőrezredes, a belügyi kormány csendőségi ügyosztályának főnöke, gróf Csáky Zsigmond csendőrszázados és Borhy Sándor csendőrfőhadnagy.

Ezen a „bizalmas” értekezleten, amelyen a polgármester elnökölt, a csendőségnek a város belterületén való alkalmazásának módjait beszéltek meg. Ez pedig magyarul mondván, nem jelent se többet, se kevesebbet, mint azt, hogy ezen a „bizalmas” értekezleten megbeszéltek: miképpen lehetne a város önkormányzatának utolsó védőbástyáját is elfoglalni.

Már maga az a tény, hogy ilyen bizalmas értekezletet tarthattak, az is valóságos merénylet a város önkormányzati jogai ellen. Hiszen ezen uraknak — kivéven az elnöklő polgármestert — semmi joguk sincsen még ezidőszert beleavatkozni a dologba. Vagy már olyan felesleges testület a városi közgyűlés, hogy meg sem kérdezik előbb a véleményét, vagy olyan puhadereku testületnek képzelik, hogy alázatosan meg fog hajolni a Tiszafiókot képviselő főispán akarata előtt?

Ez a pusztá hálósövögetés is merénylet a város önkormányzati jogai ellen, amelynek védelmére sikra szállani minden önérzetes, debreczeni polgárnak kötelessége.

Rostkowitz Arthur.

Szegedi elvtársak!

— A debreczeni újpárt a szegediekhez.* —

Hazafias örömmel értesültünk, hogy Szeged polgárai is kezükbe vették azt a zászlót, melyet — mint egy új politikai párt jelvényét legelőször báró Bánffy Dezső lobogtatott meg az országban. Tetézte hazafias örömmel, hogy Szeged polgárai a felémelt zászló győzelmével magát báró Bánffy Dezsőt óhajtják képviselőjüként küldeni a parlamentbe, a hol az egész nemzet színe előtt hirdetheti az új párt elveit.

Érthetőnek, természetesnek találjuk, hogy Szeged polgársága báró Bánffy Dezső programja körül csoportosul. A magyar földből nőtt, a magyar nép lelkéből fakadt ki ez a program, ennek igéi Szeged magyar földjében, Szeged magyar népében, hogy ne találjanak fogékony talajra?

Báró Bánffy Dezső programja a magyarság vágyai, az ő politikája a magyarság törekvése.

Sajnos, hogy pártunk kellett alakulni oly célból, hogy propagandát csináljon annak a politikának, melynek természetesen az egész magyar nemzet, mindenesetre legalább az államalkotó magyarság egyöntetű politikájának kellene lenni.

A mi elveink — igaz értelemben — nem pártpolitika.

Nem vetjük mi fel a kérdést a maga élességében, hogy melyik az egyedül idvezítő közjogi alap: a 67-es vagy a 48-as? Tiszteletben tartjuk azok felfogását, a kik a personál unio alapján álló Magyarországot erősebbnek, virágzóbbnak képzelik, mint a milyenné — az ő nézetük szerint — a mostani közjogi alapon fejlődhetnek. De látjuk a szédületes mélységű ürt a két közjogi alap közt, látjuk, hogy ennek áthidalására a nemzet ma nem elég erős: aktuális politikára törekedve nem akarjuk hát a lehetetlent, a melyre a 67-iki törvényhozás helyezett bennünket, meg akarjuk ásni a magyar nemzeti állam épületének fundamentumát és azt az épületet ki is akarjuk építeni.

Ezt az építést, rombolással kell kezdenünk, le kell rontani azt a kényelmes palotát, a melyet az uralmon levő szabadelvűpárt a nemzet darabokra tört jogaiából és pártbirtokba vett javából épített magának, nyugodtan szemlélve ablakiból, hogy a saját várába még be nem épített nemzeti jogokat és javakat mint pusztítja, mint gázolja el az osztrák élelemesség. Ennél a párt romboló,

* A debreczeni Új-párt a szegedi Új-pártot átiratilag üdvözölte Bánffy Dezső bárónak ottani zászlóbontása és jelölése alkalmából. Ezt a debreczeni üdvözlő iratot közöljük; mert tanulságos, hazafias és a megszokott rikoltó párt-politikai nyilatkozatoktól eltűtő annak a nemes hangja, melyet minden igazi magyar szívesen olvashat.

Szerkesztő.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:
tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantl czéggel legyen ellátva
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájc.)

ennél a nemzet építő munkánál joggal számíthatunk azok támogatására, a kik a nemzeti állam épületét egy más közjogi alapon akarják ugyan felépíteni, de az óhajtott többséget a megszerezhető kevesebbet nem akarják a nemzet jogai és érdekeiből feláldozni.

Mennyi jogunk, mennyi érdekünk megy veszendőbe a szabadelvű pár könnyelmű uralma alatt!

A 67-es alap által a hadsereg körében biztosított nemzeti jogokért nem rég folyt le a nagy küzdelem, ebből a szabadelvű pártnak saját uralma féltésén alapuló ellenállása miatt. Külső képviselőnk idegen összeállítását s az ezen képviselő által nélkülünk sokszor ellenünk folytatott politikát nem a szabadelvű-párt fedezi-e a maga párturalmával? És nem ez a párt dolgozik-e azon, hogy anyagi megerősödésünk egyetlen biztos eszközt, a gazdasági önállóságot megvalósítani ne engedje? Mint egy szomorú emlékü időben a Tisza arja Szegedre, úgy zúdul ma az osztrák ipar kiöntése országunkra, gróf Tisza és partja nem akarják az egyedüli sikeres védekezést, a magyar vámsorompók gátjának felállítását, sőt az 1899-iki 30-ik törvénycikk rendelkezései által emelt nyulagát is leakarják bontani már a közeli jövőben. És a beözönlő importtal szemben exportunk mily irányban növekedik: állam polgárokat szállítunk Amerikába államsegélyvel, kormány támogatással, szállítunk felémelt civillistát a törvényben magyar, a valóságban bécsi udvartartásnak, könnyelműen megszavazott milliárdokat a törvényben magyar és osztrák, a valóságban tisztán osztrák „közös” intézményeknek.

Ennek a politikának elmaradhatatlan következménye a magyarság tekintélyének alászállása, a nemzeti ellenállás gyöngülése, a vagyonszerzési források kiapadása, a nép elszegényedése, a nemzetiségi törekvésekkel szövetkezett internacionális szocializmusnak folytonos hódítása, már a falvak csendességében is véres összeütközéseket keltő előnyomulása. Ezzel a politikával szembe szállani lehet pártfeladat, de minden bizonynyal magyar érdek, nemzeti érdek. Ezzel a politikával szembeszállani a magyar városok intelligens lakosságának hazatitai hivatása s ezt a hivatást ismerte fel Kolozsvár, Debreczen és más városokkal együtt Szeged is.

Azoknak a szegedi polgároknak emlékeztetésében, a kik az új part lobogója alá állottak, küzdeni a régi rendszer megdöntéséért, bizonyára felesillámlik még az a drága könyűsepp, mely jószágos királyunk szeméből egykor Szeged romjai láttára gördült ki és félnek a jövőtől, melyben a szabadelvű-párt politikájának, a magyar nemzet aspirációit és életérdekeit az uralkodó előtt feladni nem merő kormánypolitikanak következtetésében a királyi könyűeknek az egész ország sivár viszonyai miatt kellene majd megjelenniök. Csak hogy egy elpusztult várost lehetett rekonstruálni, — egy elpusztult országot lehet-e?

Folytassátok, szegedi elvtársak, a kormány és pártja ellen felvett küzdelmet buzgósággal, kitartással!

Szívükből fakadt biztató szavunkat fogadjátok bizalommal, szeretettel!

Érezzétek, hogy a küzdelemben nem vagytok magatokra hagyva, az ország minden részéből felétek fordul az új part hiveinek rokonszenve.

Debreczeni elvtársaitok együttérzése is fokozza erőteket, kitartásotokat, hogy győzelemre vihessétek vezérüink zászlaját!

Éljen báró Bánffy Dezső!

A debreczeni újpárt nevében.

Debreczen, 1904. május hó 17-én.

Gróf Dégenfeld József Dr. Kőrösi Kálmán
elnök. titkár.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

Beszélhetek jó vitézek! . . . Velekedik Tisza a biboros székből. Még az apjától megtanulta, hogy kell azt fogni. Nem megy onnét, míg ki nem dobják. Csak hogy arra a mai lágy dereku ellenzék nem is képes.

Perczel Dezső elnöknek mai is sok gyönyörűsége telhetett az ő szépen összeszoktatott nyájában. Hová is lettek azok a tigrisek?

Az 1884. évi IV. t. cz. által Szeged sz. kir. városon felállított középítészeti tanács hatáskörének újabb meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot vita nélkül elfogadták.

Wimpfen Siegfried grófnak, Wimpfen Simon grófnak és Trauttenberg Frigyes bárónak az örökös főrendiházi tagsági jogával való felruházásáról szóló törvényjavaslatra került a sor.

Benedek János a javaslatot nem fogadja el. A javaslat előadója sem tudta a javaslatot megokolni. De a mint ezt maga az előadó nem tudta megeselekedni, azonképpen szóló sem tudna érvelni felhozniarra, hogy miért is ne iktatnók a nevezetteket a főrendek sorába, a mikor hozzájuk hasonló már vannak abban a testületben. Kapcsolatosan azonban kell, hogy megsürgesse a főrendiház reformját. A főrendiháznak a népképviselői rendszer mellett úgy sincs létjogosultsága és a képviselőház mellett csak felsőháznak volna helye, melyben ne idegenek, hanem nép és nemzet, az ország érdekeit védő és ismerő magyar urak üljenek. (Helyeslés a baloldalon.) A javaslatot nem fogadja el.

Buzáth Ferencz elfogadja a javaslatot.

A nagyvagyonu idegenekről.

Ugron Gábor szerint ez a javaslat is arról tesz tanúságot, hogy nemzeti politikát idegenekkel csinálni nem lehet. **Az, hogy a viszonyok egy-egy külföldinek nagy vagyont juttatnak kezébe, nem okolja meg, hogy magyar törvényhozóvá válják.** A vagyonszerzés, a vagyon nem jogozim a főrendiházi tagságra. Nem elég hogy idegen intézményekkel van megterhelve a nemzet és fiai idegen nyelvű hadseregben szolgálnak, hogy az udvar szelleme idegen, nem elég, hogy Magyarország főurai gyermekeiket idegen nevelőkkel neveltetik, leányaik lelkében német nevelőnők a lézengő Rittereket állítják példányképek, hanem még a magyar főrendiházat is el akarják németesíteni. A javaslatot nem fogadja el. (Tetszés a baloldalon.)

Tisza István gróf miniszterelnök szólalt fel ezután. A javaslatot elfogadásra ajánlja. A történelem is bizonyítja, hogy a hazánkba bevándorolt tömérdek német családból milyen jó magyar családok váltak; remélhetjük azt is, hogy a magyar nemzet absorbeáló ereje a jövőben még csak növekedni fog. Nem lehet semmi kifogást tenni az ellen, hogy az említett családokat a magyar főrendek közé befogadjuk.

A Ház erre úgy általánosságban, mint részleteiben megszavazza a javaslatot.

Vagyon szivattyuzás.

Következik a beruházási javaslat.

Heltai Ferencz előadó a pénzügyi bizottság nevében elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Komjáthy Béla beszélt ezután, hogy a Kessuth-part állásfoglalását kifejtse.

A javaslat szerint a befektetések több mint százötven millióba kerülnek; nem hiszi azonban, hogy ezek a befektetések jövedelmezők lesznek. Például az ő megyéjében épül a nagybereznai vasut, mely huszonkét millióba kerül, de bizonyos, hogy semmit sem fog jövedelmezni. Kifogásolja, hogy en-

nek a vasutnak az építését már meg is kezdték és így a törvényhozást bevégzett tény elé állították. A javaslatot eljogadja.

Ernst Sándor szólalt fel.

Hosszasan bírálja a javaslatot és megállapítja, hogy a beruházási költségek jelentékeny részének a rendes költségvetésben volna helye. Kifogásolja, hogy az eredeti beruházási javaslatból törölték az egészségügyi építkezéseket. Ajánlja, hogy a pénzt ne idegen bankoktól szerezze a kormány, hanem maga bocsásson ki kötvényeket.

Szederkényi Nándor azt látja, hogy a beruházásról csak a bécsi katonai intézőség kapja meg a magáét.

Benyovszky Sándor a javaslatot általánosságban elfogadja.

Mi az ujság?

Hol van Fenyő Sándor czimen egy reggeli lapban megjelent közleményre a budapesti rendőri sajtóiroda a következőket jelenti: „Az Alkotmány mai számában Hol van Fenyő Sándor?” czim alatt hozott közleményekben a rendőrségtől kérde, hogy mi történt és hol van Fenyő Sándor? A rendőrség válasza erre az, hogy Fenyő a rendőrség intézkedésére Saarganszban lett tartóztatva és a szt-galleni börtönbe lett szállítva. Erről a rendőrség annak idején azonnal értesítette a kir. ügyészséget s a rendőrség tudomása szerint a kiadatási eljárás folyamatba is tétetett. Hogy a kiadatási eljárás során mi történt, vagy mi fog történni, arról a rendőrség tudomást sem szerezhett, mert a törvény nem ad jogot a rendőrségnek ahhoz, hogy a kiadatási eljárásba bármiféleképpen is beavatkoznék. Akár kiadták Fenyőt, akár nem, a rendőrség erre befolyást nem gyakorolhat.

Tolvaj nőorvos. A fiumei rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányt, hogy Kohn Albert 42 éves, görézi, illetve pólai nőorvos lakásadónójától nagyobb összeget érő ékszert ellopott és megszökött. Az úri tolvaj erős testalkatu, arcza hosszas, szeme kék, haja gesztenyeszínű, bajusza, szakála szőke, felső fogai teljesen hiányosak. Beszél olaszul és rosszul németül. Két darab A. G. monogramos zsebkendőt hagyott hátra. A fiumei rendőrség megkeresésére a budapesti rendőrség is nyomozza a tolvaj nőorvost.

A harang lábvizet vesz. Beszéljünk a világosság terjesztéséről és azonközben Középes község határában a Bisztra patak partján egy anyóka gubbaszt vigyázva a templom harangjára, a mely a patak közepén áll fehér leppellel leboritva és lábvizet veszen, körül locsogván szájának imádságos köriratát a patak apró habocskái, a melyektől szent csodát vár egy egész község lakossága. Egy községé, a mely Európában, Magyarországon, Biharmegyében áll a huszadik század elején. Középes község lakói, akik nagyon megszorodának sziveikben a száraz tavasz miatt, elhatározták, hogy változtatnak a világ rendjén. Teszik pedig ezt egy ájtatos csodával. Kimondták ő boldog együgyűségükben, hogy a templom harangjának kiszáradása okozza a tartós szárazságot. Régen érte már

a szentelviz; hát ha megszemjázott s az ő nagy szomjúságából támadt a rekkenő esőtelenség. Nosza lekasztották hát a harangot, lecipelték a Bisztra patakhoz és beleállították a meder kelős közepébe. A lábvízet vevő harangot letakarták, hogy idegen szem ne verje meg s egy anyóka örzi mindaddig, míg az égiek rájönnek, hogy szomjas a harang s megnyílnak az egek csatornái.

Beszéljünk, beszéljünk a világosság terjedéséről . . .

Székely Irén impressáriól. A N—d lapársunk írja: A Somogyi Károly puritán becsületességére jellemző ez az igaz és kedves história. A színházi irodában felvetődik a szezonvégi attrakció ötlete: föl kell lépíteni Székely Irént. A direktoron kívül ott a két rendező, a jobbkez: Erdélyi és egy pár színész. Az emberek szeme összevillan. Bizony, mondják a szemek, nagyszerű gondolat, három kiárult pénztár . . . Csak éppen Somogyi nem kapiskálja a dolgot, nem tesz neki az idea:

— Hova gondolnak kérem? Hisz most volt a pöröm vele.

— Hát aztán, baj is az, — vetik ellene.

A direktor arca elborul:

— Nem, nem. Nem lehet! A pör után kijelenttem, hogy az én színházamban én tölem ez életben egy krajczárt sem keres az a művész.

— Hacsak az a baj — lépett elő a színház fináncz genieje: Bérczi — azon lehet segíteni. Az a kérdés, a direktor ur hajlandó-e három estét eladni neked?

Szóval így történt, hogy Somogyi Károly Székely Irén vendégszereplése idejére kimaradt a direkcióból, a játékból. Bérczi és Erdélyi titkár, ezek a színházi Wanderbillek, három este jövedelmét megvették 2400 koronán az igazgatótól és saját szakállukra szerződtették Székely Irént, aki legjobban mulatott a fonák helyzeten, hogy Somogyi színházában játszik ugyan, de a direktor hozzájárulása nélkül.

Egy polgármester 1700 évvel ezelőttről. A Torda város helyén és határára fekvő Potaissa romjaiból az utóbbi időben is több apró régiség került napfényre, melyeknek nagy részét Téglás István, Torda-Aranyos vármegye kir. tanfelügyelője gyűjtötte egybe. Legutóbb Csetri György csizmadiamester szülőjében egy terjedelmes sírkövet találtak és annak felirata egy oly érdekes közkönyv, mely a Potaissa város 1700 évvel ezelőtt élt polgármesteri családra vonatkozik. A felirat Téglás Zoltán szerint a Valerius Maximus potaissai polgármester 29 éves korában, három árva hátrahagyásával elhunyt leányára, Valéria Maximillára vonatkozik, kinek emlékére állította ezt a sírkövet édes atyja, továbbá anyja, Valéria Mascilla és gyászoló férje, Aelius Tertius decurio, azaz római katonatiszt, kiért akkor Potaissa polgármestere tette le a kaucziót.

A vácsi fegyencz önvallomása.

— Tíz év után felfedezett rémes eset. —

Nem hagyta nyugodni a lelkiismeret.

Ritka esettel foglalkozott a pécsi törvényszék, mint esküdtbíró. Olyan vádlott állott előtte, aki önként jelentkezett egy

förtelmes bűn elvállalásáért. Ott ült a vácsi fegyházban és egyszerre eszébe jutott, hogy jelentkezik egy korábbi bűnért, pedig ha elhallgatja, soha meg nem tudják, mert már több tíz évnél, hogy elkövette s most meg 10 évet tölt a fegyházban. Amire kiszabadul, már el is évül.

A fegyenczet azonban nem hagyta nyugton a lelkiismerete. Rémképeket látott, félt a tulvilági élettől, nem akar ott szenvedni. Inkább kiállja a földi szenvedést. Elmondta az egyik fegyencztársának, hogy 10 év előtt megölt egy leányt, aki ezelőtt kedvese volt, de a tett elkövetésekor nem akart engedelmeskedni neki, hogy vágyait kielégtesse. Ő ekkor felháborodásában halántékon ütötte, aztán fölakasztotta és elmenekült. A gyanút teljesen elhárította magáról.

A tettet a kárászi erdőben követte el és az akkori sásdi főszolgabíró hibájából semmi vizsgálatot sem tartottak. Egyszerűen eltemették a leányt, mert a szülők azt hitték, hogy a leány öngyilkos lett. Ez a mulasztás aztán Till Adám malmára hajtotta a vizet. Elkóborolt, végigcsatangolta Baranyát és Tolnát, míg aztán halált okozott sulyos testi sértés miatt a szekszárdi esküdtbíró. Ott 1901. február 7-én 10 évi fegyházra ítélték, amelynek kitöltését nyomban megkezdte. A télen aztán jelentkezett a vácsi fegyházigazgatónál, hogy elmondja korábbi bűnét. Kérte, hogy vezettesse a vizsgálóbíró elé. A fogházigazgató erre a pécsi ügyészséghez utasította, ahol Till Adám be is nyújtotta önvallomását. Erre márczius hó végén megindították az eljárást, amelyről annak idején irtunk.

A vádlott előlétele.

Vádlott Till Adám most 31 éves, bányász, hanem ezt a foglalkozást persze nem űzi most, mert a vácsi fegyháznak 10 évre lakója. 1901-ben a szekszárdi törvényszék esküdtbíró. Haláltokozott sulyos testi sértés miatt 10 évi fegyházra ítélt. Különben már 5 ízben volt büntetve és pedig a következő esetekben:

1893. márczius 29-én a sásdi kir. járásbíró. Lopás vétsége miatt 10 napi fegyházra.

1894. évi augusztus 9-én a bonyhádi járásbíró. Lopás vétsége miatt 4 heti fegyházra.

1895. évi november 30-án a szekszárdi kir. törvényszék lopás büntetési és vétségei miatt (16 eset) 1 évi börtönre.

1897. november 2-án a pécsi kir. törvényszék lopás büntetési miatt 3 évi fegyházra.

1901. évi február 7-én a szekszárdi kir. törvényszék mint esküdtbíró. Halált okozott sulyos testi sértésért 10 évi fegyházra.

A vádlott az egész tárgyalás menete alatt igen nyugodtan viselkedett a két szuronyos börtönőr között. Bűnét, hogy Schwarcz Teréz 18 éves leányt 1893. évi július hónapban megölte, beismerte, azaz inkább elvállalta.

Szeretkezésből — gyilkosság.

Elmondta, hogy a tett elkövetése előtti napon, a dátumra nem emlékezik, Pécsről Bonyhádra indult. A kárászi erdőben másnap találkozott Schwarcz Terézzel, aki korábban a kedvese volt. Fölszólította, legyen ismét a kedvese, de ez nem akart hallani róla.

— Van már nekem új szeretőm, válaszolt a leány.

Ő egyre ostromolta, de az makacsul ellentállt, ami indulatba hozta, a leányt halántékon ütötte, amitől az összeesett. Ekkor a leánynál levő rözse-kötő kötéllal horgot csinált, ráillesztette a nyakára és fölhozta egy fára. Azzal elment Bonyhádra.

— Hát volt korábban szerelmi viszony maguk között? — kérdezte az elnök.

— Igenis, volt.

— Miért tagadta meg akkor a kérését?

— Azt mondta, van már neki más szeretője.

— Hiszen a szülők azt mondták, hogy délután ment fát szedni. Jól emlékszik, hogy délelőtt történt?

— Igen, volt a határozott felelet.

— Hát mondja el részletesen, mikép történt baj.

— Halántékon ütöttem, aztán a nála levő rözse-kötő kötéllal fölakasztottam.

— Aztán hová ment?

— Bonyhádra.

— És nem is kérdezősködött a leány felől?

— De, amikor visszamentem, mondta a bátyja, hogy felakasztva találták a Rézit.

— És mit szolt maga?

— Semmit.

Lelkiismerete nem hagyta nyugodni.

— Ki volt az a fegyencztárs, a ki a maga önfeljelentését megírta?

— Herczeg Kálmán, aki 6 évre van lopásért elítelve.

— Hát hogy jött rá arra, hogy ezt följelentse.

— A lelkiismeretem nem hagyott nyugton.

— Nem akarta lebeszélni Herczeg Kálmán? Beszéltek erről hosszabb ideig?

— Nem, csak egyszer.

— Többször akart jelentkezni az igazgatónál?

— Nem, csak egyszer. Az igazgató ur mondta, foglaljam írásba és küldjem el a pécsi ügyészséghez.

— Megbánta ezt a bünt és meg akar érette szenvedni?

— Igen.

5 évi és 3 havi fegyház.

A vád és védőbeszéd után az esküdtök visszavonultak tanácskozásra és verdiktjükben a szándékos emberölés büntetében mondták ki bűnösnek. Ennek alapján a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével Till Adámot **5 év és 3 havi fegyházra** ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be.

Verekedő birkozó mesterek.

Nagy botrány a cirkusban.

Kassáról írják: Kinos botrány történt tegnap este a Wilson féle Variété cirkusban. A program utolsó pontja a díjbirkózás lett volna, de a szépen indult mérkőzés csunya incidenssel végződött. Nagy Sándor a társulat athlétája állt össze Czaja Bertalan birkozó mesterrel, hogy versenyezzenek a kitűzött 200 korona tiszteletdíjért. Mikor a két hatalmas termetű ember a birkozáshoz fogott, már látszott, hogy szenvedélyes lesz a mérkőzés. Nagy Sándor erősen megragadta Czaja fájós kezét, aki erre ellökte magát. A második összeapánsnál Nagy Sándor könyökével felütötte Czaja Bertalan állát, amire az óriási erejű ember villámgyorsan átkapta derekát s felbőszülve vitte ki a porondról és ráfeküdt. Nagy Sándor erre Czaja homlokába harapott, közvetlen a bal szemöldöke felett. A véresre harapott ember erre felugrott és elkialtotta magát:

— Harapott, megharapta a homlokomat!

És a következő pillanatban már Nagy Sándor előtt termett s a földről feltápaszkodó athléta arcába öklével sújtott.

— Összetöröm — agyonütlek — ki-

áltott a megsebzett Czája s csak nagy nehezen bírta a rendőrség és az igazgató a méltán felháborodott athletát visszatartani, hogy a birkozó szabályokat sulyosan megsértő Nagy Sándorra újból rá ne támadjon.

A közönség pedig felugrált helyéről és hangos szitokkal illette Nagy Sándort, a ki tagadja, hogy megharapta volna Czáját, de később a közkörházi orvos látletet vett föl és megállapította, hogy Czája Bertalan sebesülése harapásból származott. — Czája, a ki a legjobb birkozók közé tartozik, a közönség előtt diszkvalifikálta Nagy Sándort és kijelentette, hogy vele többet nem birkozik. A többi birkozó is ugyanezt kijelentette.

Társas-élet.

Sok minden ügyes-bajos ember fordul meg a szerkesztőségben. Tarka társaság. Mord urak, kik a becsületen esett rozsdát akarják csiszoltatni. Panaszosok, hirnév hajhászok és a többiek mind jól ösmert vendégeink. Az egyik nap egy okos kis fiucska és egy csinos kis leányka is beköszöntött. Testvérek voltak. Nagy levél borítékot hoztak magukkal a kicsik. A Jókai özvegyének címét kérdezték és kérték felírni a borítékra. Felírtuk . . . A kicsik levelet küldtek a szép néniük, a ki özvegyen maradt és a ki a nagy mesemondó kihült szívére piros rózsákat rakott.

A debreczeni szalmaözvegyeknek meg a rózsás kertjük nyílik meg piros pünköszt első napján. Angelotti Vilmos mester ennek a rózsáskertnek a főkertésze . . . Hipp! Hopp! Jönnek a szép donnák, misszek, frájlak és szenyorák! Tessék besétálni.

Sipuluszról meg az a hír járta, hogy lemegy a hajdunánási „előhátra”, abba az öreg nyárfás, tölgyes erdőbe, mely hajdanta halásztanyás sziget volt a rétség közepén. A nagy legelő himes pázsitja terjeng ott és a gulyát számolták fel a hajdu urak. Ennek az ősi nomád látványosságnak a megtapasztalására ígérkezett le Sipulusz, az író . . . Harangszó helyett az öblös vezérsengő kiling-kolompolt ott és bográcsban pirkad a parázs hus! Abból sem utolsó inyencség bicskahegyezni!

UJDONSÁGOK.

A 19 éves szobrászművész.

Remek díszmű az iparkamaránál.

Némileg jellemző eset hazánk művészeti viszonyaira az, hogy a helybeli kereskedelmi és iparkamara iparos és kereskedő segédek számára kiírt 4 drb. 300—300 koronás ösztöndíjaira szépszámmal pályázók között egy igazán kész művész is akadt. *Somogyi 19 éves debreczeni fiu*, egyébként a művészeti iskola végzett növendéke, oly tehetségről tanuskodó pályaművet nyújtott be a kamarához, hogy indokoltan tartjuk azt olvasóinknak — a mennyire a toll ereje terjed — hiven bemutatni.

Egy díszóra ez, alkalmas valami hatalmas épület tetőzetére, vagy kisebbített alakban díszszekrényre. Egy postamentumra helyezett globus felületén levő óra képezi a központot, mely közül az idomok különböző allegoriájú mesteri csoportozatokban helyezkednek el.

Jobb oldalt a hajnali idő lepke

szárnyakkal ékített bájos lány alakja serkenti a munkára induló marczona munkást, balról a dőzsölő idő, éj énevérszárnyu vénasszony alakja sugja csábító szavait egy vágytól epedő arczkifejezésű szép fiatal nő fülebe. Fenn a globus tetején a vén idő — egy sasszárnyakkal felszerelt hosszuszakállu öreg — balkarján egy gyermeket (fiatal idő) szorongat s jobbkeze sulya alatt egy erőteljes férfiú görnyedez. Lábainál pedig az elmulás gondolatát egy halálfejs egy szárcsont jelképezi.

Maga az egész mű oly összhangzatos, a csoportok oly kifejezők, külön-külön és együtt véve oly arányosok, hogy méltán kelt nagy várakozást azon fiatal fiu iránt, ki fiatalága daczára ily merész eszmét ily sikeresen kivitt.

Előadás Egyiptomról.

Az Uránia színház Debreczenben.

Méltán tarthatna a mostaninál is jóval szélesebb körű érdeklődésre igényt az Uránia színház derék vállalkozása. Amit meg nem érzéket képzeletünkben száz bedäkker, fénykép, Egyiptom nagyszerű méreteit és sokszerű színeit maradandó hűséggel és tartóssággal vései emlékezetünkbe a jövő pompás tankönyve, a mozgófénykép.

Egy ülőhelyében végignézhette az ember a régi és mai Egyiptomot, a régi és új Nilusországot, az európai és mait meghaladó emlékekkel, a népeletet egész közelségében s a világ legtarkább városát, Kairót.

Kiválóan derűs hangulat kísérté a humoros mozgóképeket, mint a kairói athleták trefás akadály versenyét, a szerecsenmosdatást, számárversenyt . . .

Egyáltalán megragadta az egész közönség figyelmét, hogy a szárnak mily nagy-rabecsült helyzete, előkelő szerepe van abban az országban minálunk bezzeg, amint általánosan tudva van, a számár egészen más helyzetben és szerepben található. (No, nem mindig! Nálunk is előfordulnak fő-fő hivatalokban! Nevezetesen a protekciós szárnak. Szerk!)

Délután az ifjuság számára a *Haborut* adták elő.

Tegnap Pekár Gyula „Táncz” című híres műve került színre új felvételekkel. Ezt a művet tavaly is meg kellett ismételnünk közkívánatra.

Szökevény váltóhamisító.

Fodor Zoltán ügyéről.

Még mindig nem sikerült kézrekeríteni Fodor Zoltánt, a fiatal váltóhamisítót, akinek ügye még csak azután fog igazán bonyolódni, ha kézrekerül. Már is bizonyos, hogy ez ocsmány bűnben nem ő a legbűnösebb. Erről azonban egyelőre a vizsgálat érdekében hallgatnunk kell.

Ezen csunya, váltóhamisítási ügyből kifolyólag Nagy Lajos privátdetektiv terjedelmes nyilatkozatot küldött be nekünk, a melyből a következőket közöljük az ő kérelmére:

„Miután a Fodor Zoltán féle váltóhamisítási eseteket némely napi lap nevemmel is összefüggésbe hozta s engem úgy állita-

nak a közönség ítélőszéke elé, mintha bizony ez esetről én is, nem mint egyik megkárosított, hanem talán mint bűntárs szereplnék, kénytelen vagyok az igazság érdekében a következőket kijelenteni.

Első sorban is pénzügynök nem vagyok, akinek ha tehettem és módomban állott és pénzemmel nélkülözni tudtam, a sajátomból kölcsönöztem, én a magam részére soha senkitől kamatot nem vettem. Fodor Zoltánnal összeköttetésem volt, amennyiben egy kényesebb természetű családi ügyben többször járt irodámban, egy diskkrét megfigyelés teljesítésével akart megbizni, melyben Budapestre, majd Bécsbe és esetleg Berlinbe is elkelt volna utaznom, így kezdődött összeköttetésem Fodor Zoltánnal, majd 400 korona kölcsönt adtam neki, amikor is egy huszár tiszttel jött el hozzám s annak az aláírásával ellátott váltót adott át nekem, hogy kiskoru volt e még, e kérdést illetőleg az illető tiszttel előtt is becsületszavára kijelentette, hogy már nagykorúsitva van, amiben nem is kételkedhettem, mert hiszen 18 évesnél jóval többnek nézett ki . . .

Később azzal jött el hozzám Fodor Zoltán, hogy az édes anyja megbízásából jön, nővére menyasszony egy itteni bankhivatalnokkal, számítozom le neki a kérdéses váltókat, miután az esküvő dispenczió mellett fog megtörténni, s a mamája azonnal utazni akar Budapestre, hogy a kelengyékét bevásárolja. Így lettek aztán a Fodor Zoltán féle váltók leszámítolva az utolsó fillérig, aminek teljes összegű átvételét Fodor Zoltán külön kiadott nyilatkozatában is elismeri. Gondolhattam-e én azt, hogy a váltók hamisak? Mertem volna e ily galád bűn elkövetését feltételezni Fodor Zoltánról, aki *folyton huszártisztek társaságában forgolódott és végzett bölcsésznek adta ki magát?* S vajjon kételkedhettem-e nagykorúságában, amikor becsületszavára kijelenti, hogy ő már nagykorúsitva lett?*

Igy a nyilatkozat azon része, amely szorosán a Fodor Zoltán-féle hamis váltók ügyére vonatkozik. Ami a többi hamis váltó ügyét illeti, nem nyilatkozunk és azokra vonatkozólag Nagy Lajos nyilatkozatát sem közöljük. Annyit azonban már eleve jelezhetünk, hogy szenzációs fordulat várható ez ügyben, ha Fodor Zoltánt sikerül elfogni.

— **Hazajött a főkapitány.** Végh Gyula főkapitány több napi, Budapestben való tartózkodás után az éjjel hazaérkezett.

— **Utóállítás.** Ma pénteken reggel 8 órakor katonai utóállítás lesz a Pavillon-laktanyában. A polgári hatóság részéről Oláh Károly tanácsnok fog elnökölni.

— **Debreczeni urak a királynál.** A király csütörtökön általános kihallgatást adott, amelyen Ujfalussy József dr. kórházi igazgató és Simonffy Emil zenedei igazgató is megjelentek és megköszönték kir. tanácsossá történt kinevezetésüket.

— **Hangverseny Ábrányi szobra javára.** Már megírtuk, hogy a budapesti egyetemi ifjuság országos mozgalmat indított arra, hogy idős. Ábrányi Kornélnak szobrot emeljenek. A hangverseny előkészítése céljából idős országos rendezőbizottság elnöke az itt tartandó hangverseny rendezőségének élére már megnyerte Simonffy Emil kir. tanácsost a Zenede érdemes elnökét. Az ifjuság kebeléből alakítandó rendezőbizottság élére a J. S. K. elnökét ifj. Ozory Istvánt kérte fel. Az országos rendező bizottság elnökei Lengyel Dezső és dr. Hindy Zoltán a rendezőbizottság nevében felfogják kérni Márk Endrét, a városi dalárda lelkes elnökét, hogy miután a cél amugy is közös, csatlakozzék az országos mozgalomhoz és közismert agilitásával hason oda, hogy az itt rendezendő hangverseny mennél fényesebben sikerüljön.

— **Laub István**, a volt debreczeni zenetanár, az országosan ismert zongoraművész, néhány napi tartózkodásra Debreczenbe érkezett.

— **Sok a fa, ára nincs.** Az egész országban felhalmozódott a fakészlet, úgy, hogy az árak nagyon leszálltak. Alig lehet értékesíteni a készleteket. Eppen ezért a városi tanács kimondotta, hogy a savósgúton beraktározott fakészletből a hasított fa ölet 18 koronáról 14 koronára, a botfa ölet pedig 10 koronára szállítja le. Hej, mert nincs vevő.

— **Türhetetlen cselédviszonyok.** A cselédügy Debreczenben a lehető legbotrányosabb. Nincs nap, hogy 4—5 panaszt ne tennének a gazdák — cselédzsökésekről. Oly romlottak már e téren a viszonyok, hogy a rendőrség képtelen a helyzeten javítani. A kitiltásokkal, hazatoloncolásokkal megoldani ezt az égető kérdést nem lehet, hiszen amugy is nagy a cselédhiány. A társadalomnak kellene megmozdulni valahára.

— **Jótekonyczélú juniális.** A debreczeni r. kath. nőegylet június 4-én juniális rendez a nagyerdei Dobos-pavillonban. A mulatságon lesz tombolajáték is, amelyre a pénzügyminiszter engedélye meg is érkezett. A miniszter, tekintettel a jótekonyczélra, a szokásos díjakat elengedte. A mulatság sikerén a fáradhatatlan rendezőség buzgódik.

— **A katonaság köréből.** A hadügyminiszter pákosi Paksy Kornél 10. huszárezredbeli főhadnagyot a debreczeni 7. ik, Vilmos-huszárezredbe helyezte át. — Pencze Ferdinánd nagykörösi számvevő őrmestert a hadügyminiszter, a debreczeni állami mén-telephez számvevő hadnagygyá nevezte ki.

— **Debreczen mult évi zárszámadása.** A város mult esztendei zárszámadását most vizsgálja át a jog- és pénzügyi, valamint a gazdasági közös bizottságból kiküldött albizottság. Ez az albizottság tételről-tételre vizsgálja most a zárszámadás adatait, amelyek a legközelebbi közgyűlés elé fognak kerülni.

— **Az üldözött vasutasok ügye.** A debreczeni vasutasok ellen, amint előrelátható is volt, a vádat az ügyészség elrejtette. Három nappal előbb már jeleztük is, hogy így fog történni ez, mert másként nem is történhetett volna. **El kellett ejteni a vádat mert annak semmi alapja nem volt.** Hogy így is történt és az amugy is erőszakos hajsza nem folytatódott, abban semmi része nincsen Tolnay Kornél üzletvezetőnek és el is várjuk tőle, mint igazságos embertől, hogy az olyan feltevés ellen a nyilvánosság előtt tiltakozni fog és nem tűri az olyan meggyanúsítást, mietha a debreczeni ügyészség ezen közmelegnyugvást keltő határozatára irányító befolyást gyakorolt volna. Ez ellen annyival is inkább kötelessége tiltakozni, mert az ilyen híresztelés nem volna egyéb, mint a hivatásának szintén magas fokán álló ügyészség meggyanúsítása.

— **Meghaltak.** Juhász Margit ev. ref. 13 hónapos csecsemő, özv. Lente Jánosné ev. ref. 64 éves cseléd, Szuhánics Mária ev. ref. 2 hónapos csecsemő, Brezniczki Sámuel ágost. vallású 45 éves csizmadia mester, Szilágyi Juliánna ev. ref. 9 hónapos csecsemő.

— **Rajz- és természettudományi tanfolyam.** A kormány szíven viseli a tanárok szakképzettségét. Ezt bizonyítja egyik újabb intézkedése, mely szerint a gimnáziumi rajztanárok számára a következő nagyszűnő tartamára tanfolyamot állít. Ugyancsak tanfolyamot nyit a tanítóképzőben előadó tanárok számára is a természet tudományok köréből.

— **Czellővészet.** A csendőrség csütörtökön délelőtt czellővészetet tartott a nagyerdei lövöldben. Hogy csendőreink mily biztos kézzel kezelik fegyverüket, példa rá a tegnapi gyakorlat, hol is 270 golyó közül 250 pontosan talált.

— **Kívül csinos, belől piszkos.** A városnál divó rendszerre vall az a tatarozás, amelyet most végeznek a régi, történelmi nevezetességgel bíró Komáromy-házon, ahol a Rákóczi megszeppent kuruczai a dicső fejedelem birtokaiból kapott zsiros konczokért leszereltek. A házat kitatarozták — kívülről, de belől csak olyan ronda, piszkos marad, mint a kurucz-leszerelés alkalmával volt.

— **Debreczeni tornászok Aradon.** A debreczeni torna és kerékpáros egyesület, mint az országos magyar tornaszövetség tagja szombaton Aradra rándul, hogy résztvegyen a pünköszt országos tornaversenyen. A tornászokat dr. Horvay Róbert egyleti titkár vezeti.

— **Kereskedő ifjak társasvacsorája.** Tegnap este a kereskedő ifjak önképzőtársulata volt elnökének, Sesztina Jenőnek tiszteletére szépen sikerült társasvacsorát adott. A Bika éttermében 100—150 teríték várta az érkezőket s a jó vacsora és Magyariek muzsikája mellett kedélyesen telt az idő. Először Somossy László az egyesület új elnöke emelkedett szólásra s lelkes szavakkal méltatta elődjének, Sesztina Jenőnek érdemeit, azon buzgó munkásságot, melyet a derék férfiú közel 10 évi elnöksége alatt kifejtett. Utána Sesztina emelt szót és kedves, barátságos szavakkal köszöni meg az ünnepeltetést. Szavait a társulat éltetésével zárja be. Dr. Ábrahám Dezső, a társulat ügyésze az új elnököt, Somossy Lászlót életi, Bárdos Géza titkár pedig a főnökökre emeli poharát, míg Györfy Aladár a kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjintézetének eszméjéről beszélt nagy érdeklődés mellett. Jelen volt e bucsuvacsorán Debreczen kereskedelmi életének ugyszólván minden számbevehető tagja. Vacsora alatt a kereskedő ifjak daltársulata néhány szép dalt adott elő nagy tetszést aratván.

— **Mert a kutyáját lelőtte.** Az ebzárlat daczára Jobbágy Lajos nagycseri 78. sz. a. lakos szabadon engedte a két kutyáját. Pap Géza vadőr többször figyelmeztette, de nem használt, erre aztán az egyik szabadon eresztett kutyáját lelőtte. Azóta Jobbágy folyton fenyegeti a vadőrt, aki ezért a rendőrségen feljelentést tett ellene.

— **Vonatkisiklás.** A debreczeni üzletvezetőség területéhez tartozó Volócson hibás váltóállítás következtében vonatkisiklás történt. Két mozdony és öt teherkocsi megrongálódott. Emberéletben semmi baj nem történt.

— **Hirtelen megőrült.** A csapó-kert I. járásban megrendítő eset történt csütörtök délután. Csordás Jánosné nevű asszony hirtelen megtévelyodott és örvöngeni kezdett, úgy hogy környezetére is veszedelmessé vált. A rendőrség a megtévelyodott asszonyt beszállította a közkórházba, ahol megfigyelés alá vették.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szegény családok felsegélyezésére alakult Jóbarátok jótekonyczélú asztaltársaság ez évi május hó 7-én rendezett estélyén az alaphoz adományokkal hozzájárultak: Homor Imre, Hauptman Emil, Nagy Imre, Berényi József 5—5 koronát, Weisz Sámuel, Mermelstein Lipót, Lakatos Rudi, Farkas Lajos, Berger

Ferencz, Némethi Károly 3—3 kor. Dr. Ujlaki Hugó, Weisz nővérek, Haray Zsigmond, Kálmán Ferencz, özv. Csengeri Ignáczné, Fischer nővérek, Wallerstein Lipótné, Horváth István, Moskovits József, Berger Ferencz, Fülöp Mór, Schurmacher Jenő, Erdős Viktor, Stark Sándor, Sichermann Szerénka, Lengyel Lajos, Neme: Hermann, Harstein József, Gelb Mór és A. A. 2—2 kor. Hollander Leó, Hirn Sámuel, Schirf Henrik, Goldstein Miksa, N. N. N. N. N. N. N. N. M. B. Neumann M. N. N. dr. Spitz Lipót, forrás Zoltán, özv. Friedmann Mártonné, Adler Józsefné, Grósz Miklós, Kalocsay Sándor, Almássy Károly, Böszörményi Sándor, Moskovitz Márton, Vágl N. Likner Emil, Goldstein Gyula, Katz Józsi, Gotlieb Jenő, Fülöp Béla, Müller Győző, Rozenberg Dezső, Rosenfeld Dezső, Svatics Gyula, Gajzágó A. P. E. K. L. N. N. Vizvári J. Borsy Mihály, Rózsa Márton, Engel Fülöp, Kelemen Jenő, Landberger Ferike, Sebők Ernő, Lechner Károly, X. J és Brüll Márton 1—1 korona. Groszman N. Winter Ödön, Strausz Ernő, Varga Jenő, Grósz Jenő, Kardos S. N. N. N. N. N. N. N. N. N. N. T. G. K. L. D. K. N. N. és Gonda Béla 50—50 fillér. X. H. Hegyesi G. N. N. N. N. N. N. N. N. 40—40 fillér. W. M. 20 fillér. N. N. 10 fillér, összesen 124 korona 20 fillér. A szives adakozók, valamint Hegedűs Sándor és Sándor Imre urak (a László Albert cég) utódjai a nyomtatványok, ugyszintén Schwartz Armin ur a jelvények díjtalan elkészítéseért ez uton fogadják a rendezőség hálás köszönetét. A Jóbarátok asztaltársasága nevében Adler Henrik elnök.

— **Táncvizsga.** A debreczeni Sve-tits-intézetben csütörtökön délután zajlott le a szokásos táncvizsga az érdekelt szülők és előkelő közönség jelenlétében. A leánykák szépen táncoltak, elismerjük, de az ellen már kifogásunk van, hogy Endródi Márton táncmester 15 féle tánc közül csupán 2 magyar táncra tanította a leánykákat. Hiszen nem japán gesákat, hanem magyar lányokat tanított táncolni, akiknek sohasem lesz szükségük nemzetközi táncizmerekre? A legmagyarabb városban több magyar érzést várnánk, különösen ilyen magyar hangzású táncmestertől.

— **Elfogott tyuktolvaj.** Folyó hónapban több környékbeli tanyáról tettek panaszt, hogy ismeretlen tettes az aprójszágot erősen dézsmálja. A csendőrség kutatott az ismeretlen ut.n. míg végre csütörtökön alighanem a valódi tettest csipte el Gyöngyösi Gábor személyében. A csendőrség azonnal letartóztatta s a megindított vizsgálat rövidesen kideríti, hogy hány tyuklopás terhelte lelkét a letartóztatottnak.

x **Pünkösdi vasárnapján** nyílik meg lovag Chylinszky Gy. utóda fényképészeti, festészeti és fénykép nagyítási műterme, Piacz-u. 41. (főpostával szemben.) A műterem átalakítva és teljesen ujonnan berendezve. Után rendelések a legrégebbi felvételekről is teljesíttetnek. — Alapított 1890.

x **Műbarátok**, kik festéssel és égett festéssel foglalkoznak, ne mulasszák el megtekinteni Mentze Henrik ujdonságok áruházát Piacz- és Szentanna-u. sarkán. Rendkívül szép ujdonságok a műfestészet fejlesztésére.

TÁVIRATOK.

Cirill nagyherceg házasodik.

Pétervárt nagy az öröm. A fehér csár megengedte, hogy a „Petropavlovsk” katasztrófájából megmenekült Cirill nagyherceg feleségül vehesse a hesseni nagyherceg elvált feleségét. Hm.

Az ülés vége a Házban.

Benyovszky Sándor, Hock János és báró Kaás Ioor báró felszólalásai után Lukács László felelt. Kijelentette, hogy a gyár ipar pártolását nem szünteti be.

Elvert japán tiszt.

Az orosz-barát, kancsuka-csókolgató csehek Prágában véresre verték az európai köruton levő Antasu Marzsu nevű japán főhadnagyot, aki feljelentette a cseh pimaszokat.

Nyugalmazott tábornok.

Klobucsár Vilmos tábornokot, a kolozsvári honvédkertület parancsnokát nyugalmazták. A nyugdíjazás oka: a házassága. A tábornok az ottani szintársulat egyik szépét vette feleségül.

Közös ügyek.

Az örökös fegyverkezés ügyét tárgyalta a magyar delegáció hadügyi albizottsága, ahol Pitreich nézeteit Münnick Aurél ismertette. A politika nagy műiparosa Hegedűs Sándor a magyar ipar érdekében tartott porhinto szónoklatot. (Csak nem akar megint kereskedelmi miniszter lenni a turulos kegyelmes ur?) Tisza a hadsereg fegyverképességére hivatkozott, mire a költségeket meg is szavazták.

Az élet-halál harc.

Londonból táviratozzák, hogy az örültséggel határos az, amit a japánok Port-Arturnál cselekesznek. A körülzárt és kiéheztetéssel is könnyen elfoglalható kikötőt rohammal akarják bevenni. A japán hajók behatoltak a kikötőbe, ahol a harc hevében a Kusuga czirkáló hajót a Jokuséme czirkáló véletlen összeütközés folytán elsüllyesztette, míg a Hacsisa czirkáló orosz aknára futott és úgy süllyedt el. Elpusztult a Sikisima czirkáló is, az Asama pedig vonatás közben süllyedt el. Az oroszoknak már egyetlen hajójuk sincsen, de azért kétségbeesetten védekeznek, mert tudják, hogy a rettenetes Togo egyetlen orosznak sem fog kegyelmezni és irtózatossá boszút áll.

Előnyomulás a szárazon.

Londonból jött távirati értesítés szerint a japánok 17-én bevonultak Niucsvangba, ahonnan egyenesen az orosz hadállások felé vonultak és Kincsuig üldözték az orosz csapatokat.

Színház.

Szintügy.

[Levél.]

Tekintetes szerkesztő ur! Mint ki másfél évtizeden keresztül, mindennap látogattam a színházat, kötelességszerűen írtam az előadások referárait — most, egy új direktorium kezdetén, hadd szóljak röviden s mondhatom egészen érdektelenül szintügyünkhöz.

Mig az igazgató-válság el nem dőlt, nem akartam a dologba avatkozni, mert ma napság nagyon könnyen meggyanusítják az embert, ha még olyan, nemes tiszta szándék vezet is.

Tudjuk mindnyájan, hogy a legerősebb társulatok idejében is, mely idő a Tiszai Dezső direktorságával végződött, anyagi bukás volt a szezon vége. Mert sem Tiszai, sem elődjei nem akartak leszállani a művészet piedestáljáról a mezitelen lábak és kitömött trikók izléstelenségeibe. Kevés is volt még akkor a színházba járó közönség s így sehogy sem talált fedezetet az a 7-8000 forint, mely a direktornak egy havi kiadását képezte.

Ugy bizony! 7-8000 forint volt a havi kiadás! Mert ha minden szerepkörben egy igazi művészt akarunk fizetni, nagyon mélyen kell a zsebbe nyulni. Igaz! a trikó művészet ma is sokat követel, de bezzeg a többi sok szerepkört valami alpári erők töltik be.

Ezelőtt a debreczeni színpad adta az ország első színpadának a híres nagy művészeket és művésznőket; ma már a debreczeni színpad gyakorló iskolája a fővárosi színi képezdének; a hol szárnyaikat próbálgatják kétes tehetségek, s kirepülnek azonnal mihelyt 10 koronával nagyobb gázsit ígérnek másutt.

Elszomorító dolog, hogy az a Debreczen, a mely annyit áldoz a színművészetre, nem képes fenntartani egy művészi magaslalon álló társulatot. Az az, hogy képes volna, de a direktorok önössége miatt nem lehet.

És ez a visszaesés, ez a hanyatlás Komjáthyval kezdődik.

Nagyszerű programmal és 12 ezer forint adóssággal jött ide és elment egy agyontergyelt repertoírral s 80 ezer forint készpénzzel.

Hanem ügyesen csinálta. Az első esztendőben nagyszerű társulatot hozott össze, melyből aztán lassanként kihullatta a drága elemeket, hozott helyettük ismeretlen nagyságokat; később egyáltalában nem is hozott helyettük senkit, hanem két-három szerepkört összecsapott s egy gázsira játszatta azt az egy-két ügyes emberét szakadásig és — unásig. Így maradt meg sok jó gázsí s így pusztult el sok jó színész.

Makó is sok jót ígért, de vajmi keveset tudott abból beváltani. Azt mondják, hogy az országban most általános az igazi művészek hiánya! Mi meg azt mondjuk: van művész, csak meg kell fizetni. Sem Komjáthy, sem Makó nem pótolta gyengeségüket vendégszerepeltetéssel, mert az bizony drága, pedig a mi drágáját illeti, azt a mi szintügyi bizottságunk mindig készségesen megtéríti az által, hogy megengedi a helyáraknak, néha tulságos felemelését. Nem hiszem, hogy csalódnám, ha azt mondom, hogy ezek a vendégszerepeltetések azért maradnak el, hogy a saját társulata gyöngegsége ne legyen kirívó.

Az utolsó pályázaton Zilahi Gyula kapta meg a színházat, még pedig egészen meglepetésszerűen, úgy a szintügyi bizottságban, mint a tanácsban igen nagy szótöbbséggel. Bizonyára nagy okának kellett lenni, a miért a debreczeni czivis Makót így — csaknem egyhangulag elejtették. Nem is kutatjuk az okokat, nehogy személyeskedéssel vádoltsunk, csak azt mondjuk, hogy ha Makó rá szolgált a mellőztetésre, akkor bizonyára Zilahi megérdemelte, hogy elnyerje színházunkat.

Zilahi nagy művész és e mellett idealista. Rajong az igazi művészetért s hiszi, hogy annak hatása javítólag hat e romlott korszakra. Különös, hogy a helyett, hogy egyértelműen nyujtanánk neki biztató jobunkat, vannak, akik ellent mondanak megválasztatásának, mintha csak azt mondanák: az a művészet, a mit Zilahi ígért, nekünk

nem kell, mert a mi világunk a tarka tricó és a lármás czintányér!

Hiszen, ha keresnénk ennek a felebbezésnek okát talán meg is találunk, de ne bolygassuk ezt, higgyük el, hogy ezeket a semmivel sem indokolható felebbezéseket a közgyűlés ugysis mellőzni fogja.

Várjuk Zilahit jó reménységgel. Nem hisszük, hogy csalódjunk benne, de ha csalódnánk, hát vigasztaljon a tudat, hogy nem először csapták már be Debreczent. A korrigálás módunkban lesz bármikor, mert az az ujonnan megalkotott szerződés, bizony elég erős arra, hogy meglehessen vele fogni valakit bármely órában.

Arisztides.

Olvasóink rovata.

Dögletes büz a kollégium megett.

Én, ki a nagyerdőre való sétáimtól ritkán térek el, a minap véletlenül a Hüvelyes-utca-felé tévedve, szokatlan jelenséget észleltem. Ugyanis a kollégiumnak ezen utca felé néző sarka mellett elhaladva, oly dögletes büzt éreztem, mely nemcsak engem, hanem az arra járékelőket is megbotránkoztatja.

Nem tudom, tudomásuk van-e erről az illetékes tényezőknek, de tény az, hogy tudomásom szerint több hete fertőzi meg ez a kellemetlen szag az ottani utczarészeket és botránkoztatja meg a jobb érzékű embereket.

Helyesen tenné Debreczen város hatósága, ha a központhoz nem is olyan messze eső részeket is figyelemmel kísérené, s megakadályozná, hogy azok a bacillusok és fertőző betegségek melegágyait képezzék.

Dajka Ambrusz.

Törvénykezés.

Leütötte a vasvillával. A múlt év őszén Horvát Imre kocsis és Koeka Sándor béres hajdunánási lakosok összehozták. A szóváltás azzal végződött, hogy Horváth Imre a vasvillával hozzácsújtott Koczka-hoz, úgy hogy a jobb karja eltört. Csütörtökön volt ez ügyben a főtárgyalás és a bíróság Horvát Imrét súlyos testi sértésért, az enyhítő körülmények mérlegelése mellett, 1 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

A nagyrabéi rablógyilkosság. Emlékezhettek olvasóink a nagyrabéi véres esetre, mely a télen történt. Február 24-én a nagyrabéi kocszmában együtt ivott két vásáros gazda. Jenei Balázs összeperlekedett Fekete Péterrel, egy sokszor büntetett garázda emberrel. A heves szóváltás után csöndben távoztak a kocszmából. Jenei Balázs a Nagyabajomba vezető uton indult hazafelé. Amint azonban a Mózes kutjához ért, Fekete Péter hátulról orvul megtámadta és súlyos ölmos botjával leverte. Jenei Balázs eszméletlenül maradt a földön, Fekete Péter pedig a tehetetlen ember zacskójából 4 korona 80 fillér pénzt ellopta. Jenei Balázs másnap sérüléseiben meghalt. A kir. ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolva Fekete Pétert, bíróság elé állította, ez ügyben tegnap tartották meg az esküdtzéki tárgyalást a nagyváradi kir. törvényszéken. A tárgyaláson Milye Gyula kir. tabla bíró elnökölt. A vádat Korn Lajos kir. alügyész képviselte. Az esküdtek a vád és védelem meghallgatása után Fekete Pétert szándékos emberölés és lopás büntetésben mondták ki bűnösnek s a büntető tanács a verdikt alapján, Fekete Pétert 12 évi fogházra ítélte.

Mézre éheztek. Gecso Mátyás és ifj. Ivancsik Mátyás egykori magyarok mézre éheztek és még a múlt év december havában 2 kas méhet loptak Veinesek Henrik egykori faraktárostól. A két mézes magyart 6-6 havi börtönre ítélte a bíróság. Főlebeztek.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 8.

— Ismerte ön azt az embert?

— Nem, de úgy emlékezem, hogy Bane kisasszony azt mondta, hogy az illető neve Jounce Perry.

Mikor e nevet említette, fölugrott a fiatal Bane. Nagyon izgatottnak látszott és szöke hajába markolt.

Bordine vallomásából egyébként csak az tűnt ki, hogy nagy hibát követett el, mikor a csavargóval való találkozás után oly hirtelen magára hagyta a leányt.

Bane Ransom volt a másik tanu; csupán azt vallotta, hogy nővérét holtan találta és akkor Bordine Gusztáv volt mellette.

— Vadászruhában?

— Igen.

— Fegyver is volt nála?

— Nem láttam nála, de úgy emlékszem, hogy az ő puskáját az ajtó mellé támasztva láttam.

— Kést nem látott nála?

— Nem.

Erre a halottkém a fiatal mérnökhöz fordult.

— Volt önnél kés ezen a napon?

— Igen, volt. A kisebb vadászkésem volt nálam, de az elvesztett éppen aznap az erdőben, ahol sokáig kóboroltam.

Valamennyi tekintet a fiatal mérnökre szegeződött, aki maga is érezte kényes helyzetét, de azért nyugodt maradt.

Az esküdtek hosszas tanácskozás után

kimondták, hogy Bane Viktoriát ismeretlen tettes ölte meg. Ezzel bevégeződött a hullaszemle. A gyilkosságot kétségtelenül megállapították, de a gyilkosnak semmi nyoma nem volt.

Ezalatt a titkos rendőr serényen nyomozott és némi siker mutatkozott is látszólag. Ridgewood ban senki sem ismerte Keene Silas titkos rendőrt és éppen ezért ő nem is tartotta szükségesnek, hogy jelenlétét tiltolja.

Ransom, a gyászoló fivér, a gyilkosság után nem maradt többé a magányos gunyhóban, hanem a falu vendéglőjében bérelt magának szobát. Némelykor mégis kiment a gunyhóhoz, ahol a gyilkosság történt. Így történt egyszer, hogy lépteket hallott az elhagyott helyen. Kíváncsian fordult a jövevény felé.

Elzúllott, rongyos csavargón akadt meg a tekintete.

(Folytatjuk.)

Nyilttér.

LUHI ERZSÉBET

ásványvíz

Bereg megyében szikla tövében fakad és minden idegen elemtől menten kerül a palackba. Kiváló hatású különösen torok, tüdő és gége, ugyancsak a gyomorbetegségek minden neme ellen.

Kitűnő nyálkaoldószer!

Előkelő orvosok bizonyítványai csodás eredményekről számolnak be.

A Luhi Erzsébet ásványvíz

kitűnő üdítő ital és borhoz keverve közkedvelt.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérletességénél

Szolyván (Bereg megye.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, hatóság kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen **1904. év június hó 3-án d. u. 2 és fél órakor** el fognak adatni. Az elárverezendő tárgyak kimutatása az Intézet helyiségében és a rendőrfőkapitányságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölcsönző Intézet Részvénytársaság

Igazgatósága.

Arany János-utca 9. szám.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN. Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal épületeknél előforduló egyszerű és díszmunkákat.

Vasszerkezet munkákat

benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után tökéletes kivitelben. Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz
Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. **1 téglly harmat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor, mely az arcnak üde, ifjú szinben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème szinben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által velededik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadohoz ára 50 fillér. A Mollitergin** a legkiválóbb arcz s különösen kézbőr ápoló tolaték, mely a bőrnek se-lyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehérit az arcz- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos s rögtön! Nap-égette vagy szélkifujta kezeket vagy arcz bőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.**

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkopását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajkenőcs ára 1 vagy 2 korona.**

Növényi hajkenőcs. Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! **1 téglly hajkenőcs ára 1 korona.** **iztelen csukamájolaj** A Mihalovits-féle teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor
Ohina-vas-bor.
Condurangó-bor.
Pepsin-bor.

1 üveg ára
1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Svájczl órák törvényes jellel **Horváth óraművesnél** Debreczen, **Hatvan-utca 2.** Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályoz fal órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

Óriási kávé behozatal és kiviteli raktár **Lindenfeld J. Jenőnél**, Városház-utca 2.

Két jókarban lévő használt majolika kályha megvételre kerestetik. Darabos-utca 5. a háztulajdonosnál.

Csak rövid ideig nagy raktár miatt a legfinomabb bőrkezttyű jótállással 90 krajczárért, czérna és selyem kezttyű a legújabb francia gyártmány a legolcsóbban kapható **Vitárius Béla** kezttyűs és kötszerésznél Debreczen, Tisza-palota.

Egy csinosan berendezett külön bejárati utcai szoba egy vagy két fiatal embernek kiadó. **Simonffy-u. 19. sz. a.**

Egy tanuló azonnal felvétetik a **Maradék áruházban**, Debreczen, **Piacz-u. 17.**

Egy csinosan butorozott szoba külön bejárat, **Széchenyi-utca 27. sz. a.** kiadó.

Boreczet, kitűnő, házilag készült eladó. **Czim Htavan-utca 9. a.** házmesternél.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása **Debreczen, Széchenyi-u. 27. sz.**

311—1904. vgh.-szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1104/904. V. sz. végzése folytán **Orgován István** debreczeni lakos végrehajtó javára itj. **Orgován János** vértesi lakos ellen 3914 korona s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólagon le és részint felülfoglalt és 2133 koronára becsült lovak, gazdasági szerek, termények, butorok stb.-ből álló ingóságok, 3914 korona tőke ennek 1904. év január hó 2. napjától járó 6% kamatai eddig összesen 119 kor. 99 fil. per-, végrehajtáskérési és foganatosítási, továbbá 3 kor. 20 fillér árverés tüzési költség erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a székellyhidi kir. járásbírósnak 1904. évi V. 77/2. sz. végzése folytán a helyszínen, vagyis **Vértesen**, illetve **Vérteshez** tartozó **Magyary tanyán**, alperes lakásán leendő eszközésére **1904-ik év május 21-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

A mennyiben ugyanezen ingóságok más végrehajtatók javára le- vagy felülfoglalva vannak az árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében mindazon végrehajtatók foglaltatók és felülfoglaltatók követelésének kielégítésére rendeltetik el kiknek javára az árverési hirdetmény kibocsátása napjáig a foglalás már foganatosított.

Kelt **Székellyhidon**, 1904-ik évi május hó 2. napján.

Jóny Lajos

kir. bírósági végrehajtó.

Ház-lebontás.

Piacz-utca 59. sz. **Steinfeld-féle** házban 8 év óta fennálló

fiók-üzletemet felosztatom

az ott raktáron levő nagymennyiségű

férfi- és fiu kalapok, fehér- és színes férfiingek, gallérok és kézelők, zsebkendők, nap- és esernyők, legújabb divatu nyakkendők, férfi- és női kezttyük, uti bőröndök, pénzerszények, szivartárczák, gyermeksapkák és kalapok, francia illatszerek, nadrágtartók, harisnyák, kézelőgombok, sétapálcák, nagy szalmakalap raktárt **feltűnő olcsó árban** a t. vevőközönség rendelkezésére bocsájtom.

Kiváló tisztelettel

Kálnai Lipót.

A berendezés eladó.

=====

Váy Gábor gróf

Máriavölgyi fürdője

a leggyógyítóbb hatású és legolcsóbb fürdő. Pormentes, egészséges vidéken s gyönyörű erdők között a regényes **Avasban** vasuti állomása **Szinérváralja**.

Legjobb gyógyviz az **emésztő- és légzőszervek** üdült hurotos bántalmái, valamint **görvély** és **nőibetegségek** ellen. Ásványvize szénsavdusabb a **Bikszádinál** is.

Fürdő megnyitás május 20.

Szobaárak 60 fillértől feljebb.

Fürdőárak 60 fillértől feljebb.

Ebéd: 3 tállal 120 fillér, 5 tállal 210 fillér.

Népies ebéd 44 fillér.

Omnibusz a vonattól 1 korona.

Kérdezősködésekre válaszol

RUDITS PÁL

fürdő kezelő számtartó

u. p. **AVAS-FELSŐFALU.**

Olcsó és kényelmes nyaralás.

Olcsó és kényelmes nyaralás.

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„**Syphonia**”

szőlőtelepek

és komlóültvények befecskendezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegecs és tormáncs kiirtására,

valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rézüsttel is,

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül; kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszonteladók kerestetnek.